

Sapatti 27

VIISAUS

Avaintekstit: Snl. 1:1-7; 15:9, 25; 16:25; 21:22; 22:11, 14, 26, 27; 25:24; 29:12; 31:10-31.

Tavoitteet

Nuori:

1. tutkii, mitä Sananlaskujen kirja kertoo viisaudesta.
2. oppii ymmärtämään paremmin tiettyjä sananlaskuja.
3. oppii arvostamaan Sananlaskujen merkitystä kristitylle nykyaikana.

Tarvittavat materiaalit

Liitutaulu.

Johtajalle

Sananlaskujen kirja ei ole helppoa luettavaa. Siinä on lyhyitä, syvällisiä lauseita, jotka on sullottu yhteen 31 lukuun. Voi tuntua, että sananlaskut voi lukea läpi saamatta selvää kuvaa niiden keskeisestä teemasta. Ikään kuin joku Lähi-Idän pyhä mies mutisisi hienoja, mutta irrallisia, ajatuksia tunnista toiseen. Jos lähestymme Sananlaskujen kirjaa oikealla tavalla, löydämme sieltä paljon viisautta – lauseissa, jotka sisältävät käytännön ohjeita siitä, miten elää arkielämää Jumalan seuraajana.

Aloituis

- A. Kirjoita taululle lista käytännön viisautta antavista sanonnoista. Joukossa voi olla tunnettuja Raamatun sananlaskuja sekä muita sananparsia (”Ylpeys käy lankeemuksen edellä”, ”Nuorena vitsa väännettävä”, yms.). Keskustelkaa, mikä sananlasku on.
- B. Anna jokaiselle nuorelle tutkittavaksi yksi luku Sananlaskuista. Pyydä heitä silmäilemään luku läpi, valitsemaan mieluisimman sananlaskun ja kertomaan sen sitten toisille. Pyydä heitä perustelevaan, miksi valitsivat kyseisen jakeen ja mitä se heille merkitsee.

Sanaan uppoutuminen

- A. Lukekaa seuraavat ohjeet Sananlaskujen lukemiseen ja verratkaa niitä suluissa annettuihin jakeisiin. Keskustelkaa, miten esimerkit havainnollistavat ohjetta. Pyydä nuoria selittämään kunkin sananlaskun todellisen merkityksen ja mitä asioita siihen voisi laajemmin ajateltuna liittyä.
 1. Sanalaskut eivät ole Jumalan antamia siviilioikeudellisia vakuuksia (Snl. 15:25; 22:26-27; 29:12).
 2. Sanalaskut tulee lukea kokoelmana ja tervettä järkeä käyttäen (Snl. 21:22; 22:14).
 3. Sananlaskut on kirjoitettu niin että ne olisi helppo muistaa, ei olemaan teoreettisesti tarkkoja (Snl. 31:10-31).
 4. Jotkut sananlaskut täytyy tulkita niiden oman kulttuuritaustan valossa (Snl. 22:11; 25:24).
- B. Pyydä nuoria tutkimaan pienryhmissä Sananlaskujen kirjan lukuja ja etsimään heille annetuista luvuista jakeita, jotka kertovat Jumalasta. Pyydä heitä keskustelemaan, mitä nämä jakeet opettavat Jumalasta ja lopuksi raportoimaan toisille ryhmille havainnoistaan. Kiinnitä huomio ryhmien vastausten yhtäläisyyksiin ja eroavuuksiin.

Lukekaa ääneen Sananlaskujen 1:7. Huomauta, että koko kirjan perustana on tämä: Herran pelko on todellisen tiedon ja viisauden alku. Keskustelkaa, miten tämän perusteella meidän pitäisi lukea loput Sananlaskujen kirjasta.

C. Sananlaskujen kirja painottaa ystävyssuhteita, mutta ystävien vaikutus voi olla joko myönteistä tai kielteistä. Pyydä nuoria ajattelemaan henkilöä, joka tuo heissä esiin heidän parhaat puolensa ja miksi heistä on mukava olla kyseisen henkilön seurassa. Johda sitten keskustelua seuraavista henkilöistä, jotka tulivat Jeesuksen luo:

- Jairus (Luuk. 8:40-53)
- Foinikialaisnainen (Mark. 7:24-30)
- Sakkeus (Luuk 19:1-10)
- Samarialainen nainen (Joh. 4:1-42)

Keskustelkaa seuraavista:

- Mitä nämä ihmiset olivat *ennen* kuin tulivat Jeesuksen luo?
- Mikä muuttui, jos mikään, kun he olivat tavanneet Jeesuksen?
- Mitä sellaista Jeesus pystyi tarjoamaan, jota he eivät löytäneet muualta?
- Voimmeko me tarjota ihmisille samoja asioita? Miksi, tai miksi ei?

D. Viimeiset kuusi kohtaa kymmenestä käskystä – ne, jotka liittyvät ihmissuhteisiin – muistuttavat hämmästyttävän paljon Sananlaskujen kuvauksia ystävyys- ja perhesuhteista. Huomaa yhteys käskyjen pitämisellä ja viisaudella. Pyydä nuoria laatimaan luettelo kuudesta viimeisestä käskystä ja etsimään niihin sopivia sananlaskuja.

Kysymyksiä keskusteltavaksi

1. Mitä luulet, minkä takia Sananlaskujen kirja on sisällytetty Raamattuun?
2. Monilla eri kulttuureilla on kirjakokoelmia viisaista sananparsista. Onko Sananlaskujen kirja vain yksi kokoelma muiden joukossa vai onko se erilainen? Perustelee.
3. Mitä menetämme, jos jätämme huomioimatta Sananlaskujen kirjan Raamattua tutkiessamme?
4. Mitä Sananlaskut kertovat meille Jumalasta? Miten kiinnostunut Hän on arkielämästämme?
5. Millä tavoin Sananlaskut muistuttavat Jeesuksen kertomia vertauksia?
6. Vertaa Snl. 1:1-7 Jesajan profetiaan Jeesuksesta Jesajan 11:1-5. Millä tavoin Jeesus osoitti olevansa viisas?
7. Onko sinulla jokin lempisananlasku Sananlaskujen kirjasta? Mikä se on? Miksi pidät siitä?

Lopetus

Kreikan kielinen nimi Sananlaskuille on *Paroimiai*. Se voidaan kääntää kirjaimellisesti lakitermillä *obiter dicta*. Kun johonkin asiaan viitataan *obiter dicta*, se ei ole välttämätön tuomion antamiselle, mutta tuomari voi käyttää tilaisuutta kertoakseen jostakin asianhaarasta laajemmin sanomalla *obiter dicta*. Niin kuin tuomari sanoisi: ”Muuten/Näin ohimennen sanottuna...” Sananlaskujen kirja on samankaltainen. Se on kirja, jossa on Jumalaa seuratessa kirjoitettu ”ohimennen sanottuja” lauseita. Pyydä nuorilta ehdotuksia, miksi heidän mielestään Sananlaskujen antamat ohjeet ovat tärkeitä meille Jeesuksen seuraajina. Lukekaa lopuksi Snl. 16:25. Jumala haluaa meille parasta, nyt ja aina.
Nathan Brown